

Br: 09-12-040/22-18015/2

Podgorica, 27.07.2022. godine

MINISTARSTVO LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA
-n/r ministru, gospodinu Fatmiru Gjeki-

Poštovani gospodine Gjeka,

Povodom *Nacrta akcionog plana za period 2022-2023. godine, za sprovođenje Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Crne Gore u septembru 2021. godine donijela je Strategiju socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025. i usvojila Akcioni plan za sprovođenje iste za 2021. godinu. Predloženi Akcioni plan za period 2022-2023, odnosno Strategija socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2021-2025 ima za cilj poboljšanje socio-ekonomskog i pravnog položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori, kroz izgradnju inkluzivnog i otvorenog društva zasnovanog na borbi i eliminisanju svih oblika diskriminacije, anticiganizma i siromaštva.

Na tekst Nacrta akcionog plana i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u Izvještaj o analizi uticaja propisa navedeno je da je Strategijom predviđeno da će Vlada Crne Gore obezbijediti budžet za svaku godinu primjene Akcionog plana iz sopstvenih izvora i iz odgovarajućih fondova međunarodne zajednice.

Za implementaciju Akcionog plana potrebno je izdvajanje finansijskih sredstava gdje se kao glavni izvori finansiranja javljaju: Budžet Crne Gore, Donatorska podrška i sredstva dobijena kroz IPA projekte.

Nadalje, za realizaciju aktivnosti koje proizilaze iz Nacrta akcionog plana 2022-2023 za 2022. godinu, potrebna su sredstva iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 538.700,00 €, sredstva iz donacija u iznosu od 271.162,00€ i kroz IPA projekte sredstva u iznosu 271.000,00 €. U navedeni iznos koji se planira izdvojiti iz Budžeta nije uračunato finansiranje projekata NVO kroz sektorske analize jer Odluka o visini odobrenih sredstava za finansiranje projekata NVO za 2022. godinu još uvijek nije donešena. Takođe, nijesu uračunata sredstva koja će se raspodijeliti za finansiranje projekata NVO i fizičkih lica od strane Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava.

Sredstva za implementaciju aktivnosti iz Akcionog plana za 2022. godinu planirana su kod institucija koje su nosioci aktivnosti u okviru svojih redovnih budžetskih sredstava, dok Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava i Zavod za zapošljavanje Crne

Gore imaju posebne budžetske stavke koje se odnose direktno na aktivnosti za unapređenje položaja Roma i Egipćana.

Saglasnost na Nacrt akcionog plana za period 2022-2023. godine za sprovođenje Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025 uz izjavu da su obezbijedena finansijska sredstva za 2022. godinu, kao i saglasnosti da će obezbijediti sredstva za realizaciju aktivnosti koje će se realizovati u 2023. godini dostavile su sledeće institucije i to: Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Crveni krst Crne Gore, Uprava za statistiku, Glavni grad Podgorica, Opština Berane, JU Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore, Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava i Romski savjet.

Kako se navodi Izveštajem, za realizaciju mjera i aktivnosti sredstva će biti obezbijedena iz budžeta resornih ministarstava uz podršku donatora, posebno u dijelu realizacije aktivnosti Ministarstva prosvjete, Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja, Instituta za javno zdravlje i drugo.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, u načelu nema primjedbi na *Nacrt akcionog plana za period 2022-2023. godine za sprovođenje Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025*, s tim da će sredstva za aktivnosti iz Akcionog plana čija je realizacija planirana za 2023. godinu, kao i za naredni period, biti predmet razmatranja prilikom izrade godišnjeg zakona o budžetu.

Za aktivnosti koje se sprovode u 2022. godini potrebna sredstva za te namjene potrebno je obezbijediti u okviru planiranih sredstava Zakonom o izmjenama i dopuni zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu u okviru budžeta potrošačkih jedinica koje su prepoznati kao nosioci aktivnosti.

Takođe, imajući u vidu da se radi o udruživanju finansijskih sredstava iz različitih izvora, napominjemo da je implementaciju aktivnosti predviđenih ovim Akcionim planom potrebno uskladiti sa stepenom ostvarenja sredstava iz predviđenih izvora.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

FORMA IZVJEŠTAJA O ANALIZI UTICAJA PROPISA

MINISTARSTVO ILI REGULATORNO
TIJELO PREDLAGAČ

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava

NASLOV PROPISA

Akcioni plan za sprovođenje Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana za period 2022-2023. godine

Odjeljak 1: Definisanje problema

- ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- ✓ Što su uzroci problema?
- ✓ Što su posljedice problema?
- ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko?
- ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

U septembru 2021. godine Vlada Crne Gore je donijela „Strategiju socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2021 - 2025“¹(u daljem tekstu Strategija) i usvojila Akcioni plan za sprovođenje iste za 2021. godinu. Ključni cilj Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025 je poboljšanje socio-ekonomskog i pravnog položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori, kroz izgradnju inkluzivnog i otvorenog društva zasnovanog na borbi i eliminisanju svih oblika diskriminacije, anticiganizma i siromaštva. U cilju praćenja realizovanih aktivnosti Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava je formiralo Komisiju za praćenje sprovođenja Strategije, a samim tim i Akcionog plana za period 2022-2023.

Strategijom je predviđeno da će se ista realizovati kroz Akcione planove, od kojih je jedan i drugi po redu Akcioni plan za period 2022-2023.

Predloženi akt treba da riješi sljedeće najvažnije probleme sa kojima se suočavaju građani romske i egipćanske populacije:

- smanjenje stepena diskriminacije pripadnika romske i egipćanske populacije;
- poboljšanje uslova stanovanja građana romske i egipćanske populacije;
- povećanje broja učenika/studenata romske i egipćanske populacije na svim nivoima obrazovanja;
- transformacija neformalnog zapošljavanja roma i egipćana i povećanje broja zaposlenih, kao i borba protiv siromaštva;
- rješavanje problema upisa u matične knjige rođenih i problema ličnih dokumenata;
- borba protiv dječijih/prisilnih/ugovorenih brakova, nasilja u porodici i prosjačenja;

Uzroci problema su višestruki, od kojih izdvajamo nizak stepen obrazovanosti građana romske i egipćanske populacije, niska ekonomska moć i nezaposlenost, kao i anticiganizam kao uzrok diskriminacije građana romske i egipćanske populacije.

Posljedice problema se ogledaju u tome da zbog niskog stepena obrazovanja, anticiganizma i diskriminacije građani romske i egipćanske populacije ne mogu doći do stalnog zaposlenja, što stvara uslove za druge probleme kao što su stanovanje, dječiji/prisilni/ugovoreni brakovi, nasilje u porodici, prosjačenje, nemogućnost pohađanja škole zbog nedostatka sredstva, siromaštvo i sl.

Bez donošenja Akcionog plana za 2022-2023. godinu problem bi evoluirao tako što bi građani romske i egipćanske populacije i dalje ostali izolovani i ne bi došlo do potpune integracije u sve

¹<https://wapi.gov.me/download/ac62f522-fc63-4408-b164-546aefa52a4b?version=1.0>

društvene tokove i došlo bi do produbljavanja jaza između Roma i Egipćana i drugih građana, odnosno do povećanja etničke distance prema ovoj populaciji.

Odjeljak 2: Ciljevi

- ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?
- ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim Akcionim planom za period 2022-2023, odnosno Strategijom je postavljen sljedeći glavni cilj: Pобољшanje socio-ekonomskog i pravnog položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori, kroz izgradnju inkluzivnog i otvorenog društva zasnovanog na borbi i eliminisanju svih oblika diskriminacije, anticiganizma i siromaštva“. Takođe, osim toga postavljeno je 10 operativnih ciljeva, i to:

- Unapređenje institucionalne i društvene borbe protiv svih oblika diskriminacije i aniticiganizma sa kojima se suočava romska i egipćanska zajednica;
- Smanjiti nivo siromaštva, socijalne ekskluzije i postojećeg socio-ekonomskog jaza između romske i egipćanske populacije i većinskog stanovništva;
- Povećati nivo političke participacije i zastupljenosti romske i egipćanske zajednice u procesu izrade, sprovođenja i monitoringa javnih politika;
- Obezbijediti stalno, pristojno, pristupačno i desegregirano stanovanje za pripadnike romske i egipćanske zajednice;
- Unaprijediti dostupnost, efektivnost i kvalitet obrazovanja za sve pripadnike romske i egipćanske zajednice;
- Obezbijediti pristup kvalitetnom i održivo zapošljavanju za pripadnike romske i egipćanske populacije;
- Unapređenje zdravstvene zaštite romske i egipćanske zajednice i povećati stepen jednakog pristupa kvalitetnom zdravstvenom sistemu i socijalnim uslugama;
- Unapređenje položaja romske i egipćanske zajednice kroz rješavanje pitanja građanskog statusa i posjedovanja ličnih dokumenta;
- Unapređenje pravne i institucionalne zaštite Romkinja i Egipćanki od rodno zasnovanog nasilja; i
- Obezbjedenje socijalne i pravne zaštite romske i egipćanske djece od nasilja u porodici, dječjeg braka i prosjačenja;

Ciljevi su usklađeni sa nacionalnim strateškim dokumentima Crne Gore, sa Evropskim okvirom za nacionalne strategije za integraciju Roma za period 2020-2030, kao i sa međunarodnim obavezama Crne Gore i obavezama iz pregovaračkog poglavlja 19 i 23.

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).
- ✓ Obrazložiti preferiranu, tj izabranu opciju.

Realizacija ciljeva definisanih Strategijom socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025 godine sa Akcionim planom za period 2022-2023 će doprinijeti da se obezbijede jednake šanse i mogućnosti za građane/građanske romske i egipćanske zajednice. Prije svega poboljšaće se socio-ekonomski i pravni položaj Roma i Egipćana u Crnoj Gori, kroz izgradnju inkluzivnog i otvorenog društva zasnovanog na borbi i eliminisanju svih oblika diskriminacije, anticiganizma i siromaštva. Takođe, unaprijediće se institucionalna i društvena borbe protiv svih oblika diskriminacije i anticiganizma sa kojima se suočava romska i egipćanska zajednica, odnosno unaprijediće se njihov položaj u oblasti stanovanja, zapošljavanja, obrazovanja, pravnog statusa i sl.

Realizacijom Akcionog plana 2022-2023 će se doprinijeti realizaciji ciljeva postavljenih EU Roma strateškim okvirom za jednakost, inkluziju i učešće za period 2020-2030 gdje Evropska komisija traži od država članica EU i država kandidata da preduzmu određene aktivnosti u cilju potpunog uključivanja građana/građanki romske zajednice u društvo.

Crna Gora kao država kandidat za članstvo u EU mora obezbijediti jednake šanse i mogućnosti za sve građane/građanke uključujući i romsku i egipćansku zajednicu, a upravo će se realizacijom ovog Akcionog plana za period 2022-2023 i budućih Akcionih planova to i ostvariti.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- ✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- ✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenje Akcionog plana za period 2022-2023 za sprovođenje Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana direktno i indirektno uticaće se na poboljšanje položaja građana/građanki romske i egipćanske populacije, odnosno na njihov bolji ekonomski status, na njihov bolji prisup zaposljavanju, obrazovanju, stanovanju i dr.

Donošenjem ovog Akcionog plana za period 2022-2023 neće stvoriti građanima i privredi troškove.

Pozitivne posljedice donošenja AP za period 2022-2023 su takve da će doprinijeti napretku kada su u pitanju pregovaračka poglavlja 23 i 19, odnosno doprinijeće poštovanju ljudskih prava i sloboda građana/građanki romske i egipćanske zajednice i ostvarivanju standarda EU u našoj državi.

Akcionim planom se podržava stvaranje novih preduzetnika kroz podršku iz donatorskih sredstava za iste iz romske i egipćanske zajednice.

U vezi procjene administrativnih opterećenja i biznis barijera ne prepoznaju se opterećenja u odnosu na čitavu poslovnu zajednicu.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- ✓ Obrložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrložiti.
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansijska na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrložiti.

Strategijom je predviđeno da će Vlada obezbjediti budžet za svaku godinu primjene Akcionog plana iz sopstvenih izvora i iz odgovarajućih fondova međunarodne zajednice.

- Sredstava za implementaciju aktivnosti iz AP (2022-2023) za 2022. godinu planirana su kod institucija koji su nosioci aktivnosti iz Akcionog plana u okviru redovnih budžetskih sredstava (Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Uprava za statistiku) dok Ministarstvo prosvjete (404,000.00 eura), Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava (20,000.00 eura) i Zavod za zapošljavanje Crne Gore (78,000.00 eura) imaju posebne budžetske stavke koje se odnose direktno na aktivnosti za unapređenje položaja Roma i Egipćana.
- Izdvajanje finansijskih sredstava će se vršiti do kraja 2025. godine odnosno do kraja sprovođenja Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025.
- Za realizaciju mjera i aktivnosti sredstva će biti obezbijedjena iz budžeta resornih ministarstva uz podršku donatora, posebno u dijelu realizacije aktivnosti Ministarstva prosvjete, Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja, Instituta za javno zdravlje i dr.
- Za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana (2022-2023) za 2022. godinu koje treba realizovati iz sredstava budžeta, neophodno je obezbijediti ukupno 538,700.00 € iz Budžeta Crne Gore. U navedeni iznos nije uračunato finansiranje projekata NVO kroz sektorske analize jer Odluka o visini odobrenih sredstava za finansiranje projekata NVO za 2022. godinu još uvijek nije donesena. Za 2021. godinu finansirani su projekti NVO u iznosu od 319,850.00 € u oblasti Zaštita i unapređenje ljudskih i manjinskih prava, zaštita prava Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki. Takođe, nijesu uračunata finansijska sredstva koja će se raspodijeliti za finansiranje projekata NVO i fizičkih lica od strane Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava - Godišnje minimum 10% od 70% sredstava opredjeljenih za finansiranje Fonda shodno Zakonu o manjinskim pravima i slobodama. Za realizaciju preostalih mjera predviđenih ovim AP biće obezbijedjena sredstva iz donacija u iznosu od 271.162,00 €, kao i kroz IPA projekte u iznosu od 271,000.00 €.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Finansijska sredstva su obezbijedjena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu za implementaciju Akcionog plana za 2022. godinu, dok će se za narednu fiskalnu godinu planirati tokom ove godine.
- Usvajanjem ovog Akcionog plana 2022-2023 nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

- Implementacijom ovog Akcionog plana 2022-2023 će se ostvariti prihod za budžet Crne Gore kroz plaćanje određenih poreza i doprinosa prilikom realizacije projekata koji se finansiraju iz donatorskih sredstava.
- Prilikom izrade ovog Akcionog plana nijesu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda.
- Nije bilo primjedbi na inicijativu za donošenje ovog Akcionog plana 2022-2023.

Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- ✓ naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
- ✓ naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

Eksterna ekspertiza je korišćena i predlog Akcionog plana za period 2022-2023 godinu je zvanično poslat Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore na mišljenje od kojeg sekretarijata je Ministarstvo ljudskih i manjinska prava dobilo pozitivno mišljenje.

Akcioni plan obuhvata period od 2022. do 2023. godine, i istim su precizirane prioritetne mjere i aktivnosti koje treba sprovesti u naznačenom periodu. Za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana 2022-2023, zaduženi su:

- Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava;
- Ministarstvo rada i socijalnog staranja;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- Ministarstvo prosvjete;
- Ministarstvo zdravlja;
- Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizam;
- Zavod za zapošljavanje Crne Gore;
- Crveni krst Crne Gore;
- Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina;
- Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava Crne Gore;
- Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu;

U realizaciji aktivnosti će učestvovati i:

- Zajednica opština (Lokalne samouprave);
- Romski savjet;
- Nevladine organizacije.

Glavni rezultati: Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava je krovna institucija nadležna za koordinaciju procesa izrade, sprovođenja i izvještavanje o sprovođenju Akcionog plana 2022-2023. U tom cilju Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava je formiralo Komisiju za praćenje sprovođenja Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025, odnosno za praćenje realizacije Akcionih planova za realizaciju pomenute Strategije. Komisija se sastaje kvartalno i u vezi predmetnog Akcionog plana za period 2022-2023 komisija je održala dva sastanka na kojima je članovima komisije predstavljen nacrt Akcionog plana 2022-2023 uz poziv da dostave predlog aktivnosti institucije koju predstavljaju u Komisiji. Nakon dostavljanja predloga aktivnosti za period 2022-2023, Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava je uradilo nacrt Akcionog plana za period 2022-2023 koji je zvanično poslat institucijama koje su nosioci aktivnosti na saglasnost i od svih nadležnih institucija Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava je dobilo saglasnost.

Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija

- ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

U cilju praćenja realizovanih aktivnosti Vlada je formirala Komisiju za praćenje sprovođenja Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025, a samim tim i za praćenje realizacije AP za period 2022-2023. Komisiju sačinjavati predstavnici institucija koje su prepoznate Strategijom i Akcionim planom kao nosioci pojedinih aktivnosti, kao i predstavnici Romskog savjeta u Crnoj Gori i romskih i egipćanskih nevladinih organizacija. Komisijom predsjedava Načelnik Odjeljenja za unapređenje i zaštitu prava Roma i Egipćana u Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava. Zadatak Komisije je praćenje realizacije aktivnosti koji proizilazi iz akcionih planova za primjenu Strategije, nadziranje njihovog ostvarivanja, ocjena postignutih rezultata na osnovu praćenja utvrđenih indikatora, predlaganje promjena i dopuna Strategije na godišnjem nivou i informisanje Vlade Crne Gore o sprovođenju Strategije. U cilju efikasnijeg obavljanja aktivnosti, Komisija može pozvati predstavnike organa državne uprave i drugih institucija, predstavnike nevladinih organizacija, kao i predstavnike lokalnih uprava, da učestvuju u radu Komisije.

Evaluacija Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025, a samim tim i AP za period 2022-2023 će se realizovati od strane eksternog evaluatora sredinom 2023. godine, kao i u IV kvartalu 2025. godine.

Glavni indikatori kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su sljedeći:

- Smanjiti procenat pripadnika romske i egipćanske zajednice koji su se suočili sa nekim od oblika diskriminacije
- Smanjiti procenat Roma i Egipćana koji su bili žrtve govora mržnje
- Smanjiti procenat etničke distance prema građanima romske i egipćanske zajednice
- Smaniti materijalnu deprivaciju romske i egipćanske populacije kao i razliku u izloženosti siromaštvu u odnosu na generalnu populaciju
- Smanjiti preklapanja tri najčešće deprivacije za djecu 0-2, 0-5, 5-17 godina
- Povećati učešće Roma i Egipćana u političkom životu na lokalnom i nacionalnom nivou
- Unaprijediti i osigurati učešće predstavnika Romskog savjeta i romskih i egipćanskih NVO organizacija u kreiranju nacionalnih/lokalnih politika koje se bave unapređenjem položaja građana romske i egipćanske zajednice
- Smanjiti procenat stambene segregacije romske i egipćanske zajednice u odnosu na većinsku populaciju
- Smanjiti nivo prenaseljenosti stambenih objekata u kojima žive pripadnici romske i egipćanske zajednice
- Povećati procenat romske i egipćanske djece koja pohađaju program obrazovanja u ranom djetinjstvu
- Povećati procenat pripadnika romske i egipćanske zajednice koji su završili osnovnu i srednju školu
- Povećati broj pripadnika romske i egipćanske zajednice koji upisuju visokoškolske ustanove na godišnjem nivou
- Smanjiti procenat nezaposlenosti pripadnika romske i egipćanske populacije
- Povećati procenat Roma i Egipćana zaposlenih u javnom sektoru
- Smanjiti procenat Roma i Egipćana zaposlenih u neformalnom sektoru
- Smanjiti nivo stope neaktivnosti Romkinja i Egipćanki
- Povećati prosječno trajanje životnog vijeka pripadnika romske i egipćanske zajednice
- Smanjiti nivo diskriminacije sa kojim se suočavaju pripadnici romske i egipćanske zajednice prilikom korišćenja usluga zdravstvenog sistema

- Smanjiti procenat Roma i Egipćana koji ne posjeduju lične dokumente
- Obezbijediti da su svi Romi i Egipćani upisani u matične registre rođenih
- Smanjiti procenat odraslih u romskim i egipćasnkim naseljima koji opravdavaju fizičko nasilje nad suprugom
- Smanjiti procenat žena starosti 20-24 godine su stupile u brak prije svoje 15 odnosno prije svoje 18 godine

Podgorica,
28.07.2022. godine

MINISTAR
Fatmir Gjeka